



4. Zabytkowa zabudowa wsi w Juszkach

Juszki to urocza wieś kaszubska, położona nad Jeziorem Mielistym, w której warto zobaczyć drewnianą zabudowę z XIX i pocz. XX wieku. Ciekawa jest legenda wyjaśniająca pochodzenie nazwy wsi. „Pewnego dnia przejeżdżali w tej okolicy kupcy. Jeden z nich chcąc napoić swego spragnionego konia podprowadził go do brzegu jeziora. Kiedy zwierzę



podszedło do brzegu ruszyło szybko w środek wody. Koń zaczął się topić, a przestraszony kupiec zakrzyczał: Już kij, już kij”. Okoliczne lasy i liczne jeziora nadają Juszkom charakter oazy spokoju o szczególnych walorach rekreacyjno-turystycznych. Na południu znajduje się otoczone lasami jezioro Strupino. Juszki, dzięki swojej zabudowie, jak również zachowanemu oryginalnemu porządkowi ruralistycznemu, uzyskały status zabytku architektonicznego. Miejscowość znajduje się na turystycznym Szlaku Kamiennych Kręgów.

5. Kościół p.w. św. Judy Tadeusza w Lizakach

Zabytkowy kościółek w Lizakach został zbudowany w 1755 r. Fundatorem budowy był Antoni Przebendowski, chorąży pomorski i generał lejtnant wojsk polskich. Kościół w Lizakach jest częścią kościoła w Tyłowie. Bardzo zrujnowany; został rozebrany i w 1994 r. przeniesiony do Lizaków.



Przy samym kościele stoi też przeniesiony zabytkowy krzyż, na którym znajduje się informacja: „Ten krzyż stał przeszło 150 lat nad starym traktem prowadzącym z Kościerzyny na Wdzydzkie Jeziora, tam gdzie schodzą się drogi z Grzybową, Lizaków i Sycowej Huty. Na znak ciągłości tradycji naszych przadków, którzy stawiali krzyże na kaszubskiej ziemi przeniesiony w 2009 roku na teren kościoła w Lizakach”.

6. Kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Wąglikowicach

Parafia pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Wąglikowicach jest jedną z najstarszych na terenie powiatu kościerskiego. Natomiast samą miejscowość Wąglikowice źródła odnotowują około roku 1400. Obiekt był wybudowany z elementów drewnianych, jednak w 1727 r. świątynia uległa spaleniu.



To dramatyczne wydarzenie bardzo mocno utkwiło w świadomości mieszkańców miejscowości, a wszystko za sprawą cudownego uratowania z płomieni obrazu Matki Bożej Wąglikowickiej, który do dzisiaj znajduje się w kościele w Leśnie.

Mieszkańcy Wąglikowic postanowili postawić figurę Matki Bożej, przy której bardzo często odmawiali różaniec czcząc Królową Niebios.

Do lat sześćdziesiątych minionego stulecia kościół w Wąglikowicach był filią parafii pod wezwaniem Świętej Trójcy w Kościerzynie.

Baza noclegowa

Dom Gościnny „Guzkówka”
Sycowa Huta 29
tel. 601 406 176
www.guzkowka.pl

Gospodarstwo Agroturystyczne „Czaplinek przy lesie”
Sarnowy 8A
tel. 58 686 26 28, 507 197 694
www.czaplinek.kaszuby.info.pl

Hotel Niedźwiadek****
Wdzydze 32
tel. 58 686 13 13
www.hotelniedzwiadek.pl

Hotel Gołun**
Gołun 1
tel. 58 686 11 88
www.hotel-golun.com.pl

Osada Grzybowski Młyn
Grzybowski Młyn 10A
tel. 725 600 008
www.grzybowski.mlyn.pl

Ośrodek „Piękny Wrzos”
Szenajda 21/1
tel. 600 762 107
www.pieknywrzos.pl

Ośrodek Wypoczynkowy „Debrzyno”
Debrzyno
tel. 58 686 72 04, 600 802 020
www.debrzyno.com.pl

Dom Żeglarza „Sailor” i Przystań „U Grzegorza”
Wdzydze 34
tel. 603 488 144
www.pensjonatsailor.pl

Stacja Wodna PTTK
Wdzydze
tel. 58 686 12 15, 607 590 350
www.wdzydze-stanica.pl

Zespół Domów Wczasowych Helena-Danuta-Gabriela-Marzenie
Wdzydze 41-43
tel. 58 686 13 08, 602 242 512
www.helena.kaszuby.pl

Gastronomia

Dom Wypoczynkowy „Helena”
Sala jadalna
Wdzydze 41

Osada Grzybowski Młyn
Restauracja „Babcina Kuchnia”
Grzybowski Młyn 10

Restauracja/Bar Półwysep Lipa
Wdzydze Tucholskie, Lipa 2

Karczma „Zagość u Grażki”
Wdzydze

Zajazd „U Sottysa”
Wdzydze 67



Biuro LOT „Serce Kaszub”
ul. Świętojańska 5E 83-400 Kościerzyna
tel./fax.: 58 685 33 87 kom.: 790 200 211
e-mail: biuro@lot-sercekaszub.pl
www.lot-sercekaszub.pl

Operowanie tras, ślady GPS: TREK Jacek Zdrojewski
Geocache: Piotr Grabaszewski, Maciej Kumor
Grafika, mapy, skład: Studio Kreowania Rzeczywistości



Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego zapewniająca inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.



Informator turystyki rowerowej

② W lasach Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego



Trasa prowadzi przez wiele ciekawych miejsc Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego. Tutejsze lasy kryją w sobie mnóstwo jezior, nad którymi warto zatrzymać się i odpocząć od cywilizacji. Pętla wokół Wdzydz wykorzystuje lokalne szlaki rowerowe. Proponowana trasa w większości wiedzie piaszczystymi drogami gruntowymi oraz leśnymi duktami, dlatego też najlepiej wybrać się na nią rowerem górskim o szerokich oponach.



Długość trasy: ok. 24 km



Czas jazdy: 3 godziny



Rekomendowany rower: górski



Przebieg trasy: Wdzydze - Juszyki - Lizaki - Wąglkowice - Wdzydze

Wycieczkę rozpoczynamy we Wdzydzech, które słyną z największego w regionie skansenu. Miejscowość znajduje się nad rozległym kompleksem Jezior Wdzydzkich. To największe jezioro Kaszub potocznie zwane jest „Kaszubskim Morzem”.

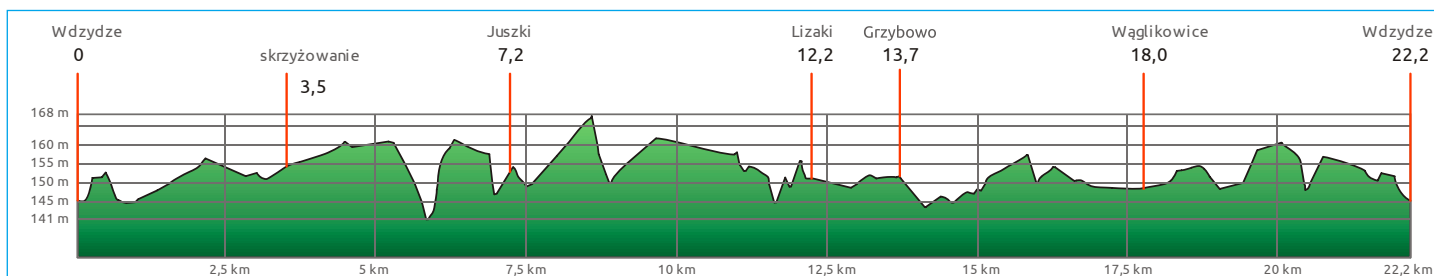
Następnie należy cofnąć się za znajdujący się naprzeciwko skansenu zajazd, po czym skręcić w kierunku osady Wiewiórkowo. Na krzyżówce rozpoczyna się niebieski szlak rowerowy. Początkowo trasa wiedzie drogą szutrową, jednak gdy zagłębimy się w lesie, nawierzchnia zmienia się i pojawia się więcej piasku. Ciekawym miejscem wypoczynku na tym odcinku jest małe jezioro Wałachy mające wodę o intensywnie zielonym kolorze.

Po 3,8 km na skrzyżowaniu leśnych duktów odbijamy w lewo i kontynuujemy jazdę szlakiem niebieskim. Na odcinku tym, aż po osadę Juszyki, spotkamy się także z innymi oznakowanymi szlakami, m.in. zielonym szlakiem rowerowym oraz pieszym „Szlakiem Kamiennych Kręgów”. Przed wsią warto zatrzymać się na leśnym parkingu, znajdującym się na skraju malowniczego Jeziora Strupino. W samych Juszkach natomiast warto zobaczyć tradycyjne, drewniane domy kaszubskie. Nieco poniżej zabudowań skrywa się także małe jezioro Mieliste, obok którego poprowadzono dydaktyczną ścieżkę przyrodniczą.

W Juszkach odbijamy w lewo i kontynuujemy wycieczkę aż po wieś o słodkiej nazwie Lizaki. Po dotarciu na miejsce, żegnamy się ze szlakiem niebieskim i podążamy w kierunku zwirowni, gdzie na skrzyżowaniu odbijamy w lewo na Grzybowo. Nietypowy krajobraz okolicy to zrehabilitowane tereny dawnych kopalni kruszywa. Wraz ze zmianą krajobrazu, zmienia się także nawierzchnia drogi. Z Grzybowa do Wąglkowic jedziemy już drogą asfaltową, której towarzyszy rozlewisko rzeki Trzebiochy. Na odcinku tym warto zatrzymać się na chwilę przy starym młynie w osadzie o nazwie Grzybowski Młyn.

W Wąglkowicach ul. Kościerską jedziemy w kierunku Skoczkowa. Dalej droga asfaltowa doprowadzi nas aż do miejscowości Wdzydze.

Profil wysokości trasy rowerowej

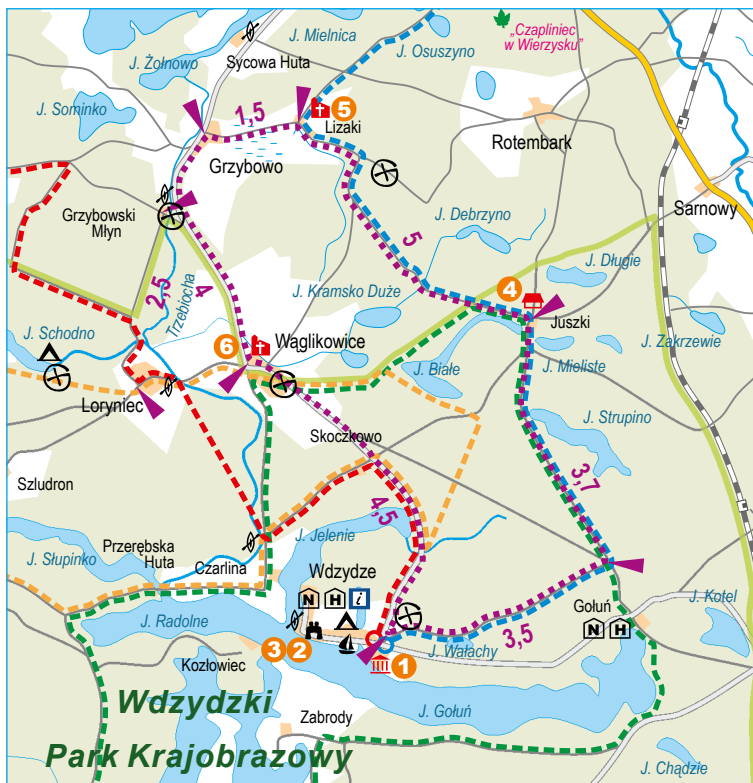


Geocaching to gra terenowa użytkowników GPS polegająca na poszukiwaniu „skarbów” ukrytych przez jej innych uczestników. Podstawą tej zabawy są współrzędne, dzięki którym użytkownicy są w stanie odszukać skrytkę. Skarby to najczęściej ukryte w terenie pojemniki, w których znajdziemy dzienniki znaleźni (logbook) oraz różnego rodzaju gadżety na wymianę.

Lokalna Organizacja Turystyczna Serce Kaszub wyznaczyła **7 rowerowych tras wycieczkowych** wraz ze śladami GPS, ukazujących atrakcje i walory przyrodnicze Powiatu Kościerskiego, wokół których powstało **40 skrzynek geocachingowych**.



Skrzynki geocache zarejestrowano w serwisie **opencaching.pl**.



1. Muzeum - Kaszubski Park Etnograficzny we Wdzydzech

Początki Muzeum we Wdzydzech sięgają 1906 r. Jego twórcy Teodora i Izidor Gulgowscy byli założycielami, pierwszego na ziemiach polskich, muzeum na wolnym powietrzu. Urządzili je w XVIII – wiecznej gburskiej chałupie, którą odkupili od miejscowego gospodarza - Michała Hinca. Tam zgromadzili, typowe dla tego czasu, sprzęty domowe i gospodarskie oraz cenną kolekcję złotem haftowanym czepców, obrazów malowanych na szkle i ceramiki. Obecnie, już ponad 100 – letnie, muzeum to 22 ha obszaru położonego nad brzegiem jeziora Gotuń zabudowanego obiektami regionalnej architektury. Chałupy, dwory, szkoła, kuźnia, karczmy, młyny, kościoły, budynki gospodarcze i warsztaty rzemieślnicze – 49 obiektów z Kaszub i Kociewia świadczą o bogactwie i różnorodności wiejskiego budownictwa z okresu od XVII do XX wieku.



Muzeum – Kaszubski Park Etnograficzny
im. Teodory i Izidora Gulgowskich we Wdzydzech
83-406 Wąglkowice
tel. 58 686 11 30

2. Wieża widokowa we Wdzydzech

Na terenie Stacji Wodnej PTTK we Wdzydzech stoi wieża widokowa o wysokości 35,6 m o drewnianej konstrukcji z drewna modrzewiowego, z trzema platformami widokowymi, usytuowanymi na wysokości 10, 20 i 30 metrów. Na najwyższej platformie widokowej zainstalowano lunetę, która przybliża teren obserwatorom. Tuż przy oblicie znajduje się wiata edukacyjna. Z wieży widokowej podziwiać można panoramę Wdzydz i Krzyż Jezior Wdzydzkich z licznymi półwyspami i największą wyspą jeziora Wdzydze – Ostrowem Wielkim.



3. Krzyż Jezior Wdzydzkich

Krzyż Jezior Wdzydzkich tworzą cztery jeziora: Wdzydze, Radolne, Gotuń i Jelenie. Jak sama nazwa wskazuje jeziora łączą się tworząc naturalny kształt krzyża. Kompleks Jezior Wdzydzkich o powierzchni 1455,6 ha jest największym zespołem jeziornym w tej części Kaszub. Największe z nich - Jezioro Wdzydze zwane „Kaszubskim Morzem” jest szóstym pod względem głębokości wśród jezior Polski. Ewentualnie na skalę kraju, a nawet Europy są licznie występujące naturalne wyspy. Największa z wysp, Ostrow Wielki, o powierzchni 90,66 ha i długości około 3 km, to druga co do wielkości wyspa jeziorna w Polsce. To właśnie tutaj co roku odbywa się największa amatorska impreza żeglarska w Polsce pn. „Puchar Jezior Wdzydzkich”. Magia akwenu Jezior Wdzydzkich, wspaniała atmosfera oraz wysoki poziom regat przyciąga rokrocznie wielu miłośników żeglarswa.

